

Csongrád megyében

Negyedmillió biztosítás, 195 millió forint kártérítésre

Az Állami Biztosító Csongrád megyei Igazgatósága tegnapi, pénteki sajtótájékoztatóján Mészáros Jánosné megyei igazgató ismertette az 1977-es esztendő fontosabb biztosítási jellemzőit, s vázolta azokat a feladatokat, melyek az AB munkatársaira az idén várnak.

Az elmúlt év számszerű adataiból is kitűnik, hogy a biztosítás ma már szerves része a mindennapi életnek. A társadalmi és gazdasági fejlődés magával hozta a biztosítási kultúra fejlődését. Csongrád megyében az év végén 262 ezer, határozatlan időre szóló biztosítást kezelték. Ezenkívül közel 200 ezer volt azoknak a biztosításoknak a száma (tanuló-, utasbaleset-, egyéni, jég-, külföldi casco-biztosítások), amelyeket az elmúlt évben meghatározott időre kötöttek az ügyfelek.

Megegyezően az elmúlt évben 195 millió forint kártérítést fizettek ki. Ez 16 százalékkal haladja meg az előző évi kárkifizetések összegét. Ebből a mezőgazdasági nagyüzemeknek csak a növénykárakra 110 milliót, a lakossági biztosításokra 62 milliót fizettek, amelyből a gépkocsikár kártérítési összege 25 millió forintot tett ki. A CSEB intéző bizottságok által, a szociális alapról kifizetett segélyek összege meghaladta az 5 millió forintot.

Az Állami Biztosító Csongrád megyei Igazgatósága eredményeit befolyásolták a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére megrendezett munkaverseny sikerei, s a szocialista címűt küzdő brigádok felajánlásai. A munkaversenyben és a felajánlásokban meghatározott követelményeket teljesítették, egyes területeken, pozíciókban túl is teljesítették.

Az elmúlt évben 12 ezerrel több volt a biztosított a megyében, és 41 ezer 540 biztosítást dolgoztak át korszerűbb módozatra. A múlt év elején az egyes üzemeknél bevezetett, úgynevezett CSEB-80-as biztosítást kedvezően fogadták. Ennek egyik bizonyossága, hogy ezeknél az üzemeknél 30-34 százalékos „CSEB-80-as telítettség” érték el az év végére a biztosító dolgozói. A mezőgazdasági nagyüzemek-

kel, állami vállalatokkal és szövetkezetekkel 1977-ben bővültek a partneri, szerződéses kapcsolatok. A 11 ezer 875 hektárnyi belvíz-, a közel 8 ezer hektárnyi jégvesztési kár intézésében, valamint az állattartók rendezésében nem volt fennakadás.

A törekvés — hogy a biztosítási ügyek intézése minél gyorsabb, zökkenőmentesebb és pontosabb legyen — észrevehető fejlődést eredményezett. Az ügyfélforgalom körülményeinek javítását várhatóan elősegíti majd az idén Szentesen felépülő gépjárműkár-rendezési kirendelt-seg, valamint a szegedi és hódmezővásárhelyi fiókok

korszerű lehetőségeket biztosító új irodái is.

Az idei év feladatai közül hangsúlyos lesz a CSEB-, a lakás- és casco-biztosítások szervezése, azok állományának fejlesztése. Tovább bővítik azoknak az üzemeknek a számát, ahol a CSEB-80-as biztosítás megszervezhető. A gépjárműkárknál 1978. január 1-től új kárrendezési eljárást vezettek be, s emeltek a biztosító által folyósított járadékokat évente 2 százalékkal. Újdonság a MAVOSZ felelősségbiztosítás is, a járművek és az erdei állatok, vadak ütközéséből eredő károkat ezentúl az Állami Biztosító téríti meg.

Állásfoglalás

A lakás-használatbavételi díj összegének mérséklésére megítélhető szociálpolitikai kedvezményről együttes elvi állásfoglalást adott ki az Építésiügyi és Városfejlesztési Minisztérium és a Pénzügyminisztérium. Egyes tanácsoknál ugyanis bizonytalanság volt annak megítélésében, hogy a gyermekgondozási segélyt élvező házastárs vagy élettárs olyan eltartott családtagnak minősül-e, aki után a tanács lakás bérlejtje — akárcsak a vele egy háztartásban élő eltartott gyermekek után — szociálpolitikai kedvezményre jogosult. A bizonytalanságra az adott okot, hogy a kedvezmény feltételei szerint a házastársat csak akkor szabad figyelembe venni a kedvezményre jogosító eltartottak között, ha rendszeres havi jövedelme nem haladja meg a 900 forintot, márpedig a gyermekgondozási segély ennél több.

Az együttes állásfoglalás kimondja, hogy a helyes jogértelmezés szerint a gyermekgondozási segély nem számít rendszeres keresetnek, illetve jövedelemnek, s így bármekkora annak összege, nem érinti a szociálpolitikai kedvezményre való jogosultságot. Ennek megfelelően tehát eltartott családtagnak kell tekinteni a 900 forintot meghaladó gyermekgondozási segélyben részesülő házastársat vagy élettársat is, ha egyéb jövedelme nem éri el ezt az összeget.

Segít a könyvtár

A Kell a jó könyv című olvasópályázatot tavaly szeptemberben hirdették meg, az Októberi Forradalom évfordulójának tiszteletére. A részvétel módjáról, a pályázók feladatairól és a díjakról tájékoztató füzet tartalmazza az irodalomjegyzéket is. Ez az összeállítás, 40 könyv — átgondolt válogatásról tanúskodik. Az olvasók megbízható képet kapnak belőle a klasszikus orosz irodalomról és napjaink szovjet irodalmáról. Szerethetnek természetudományos és hadtudományi ismereteket.

A pályázatnak két formája van. A negyvenből lehet választani 6 művet, amelyek elolvasása után három-három kérdésre válaszolnak a pályázók. A másik forma: egyetlen könyvről 3-10 gépet oldal terjedelmű művelemzést (átfogó, vagy a mű szerkezetével, nyelvezetével, a jellemekkel stb. foglalkozó részelemzést) kell készíteni. A résztvevők az idén szeptember 1-ig, bármelyik könyvtárnak beküldhetik a pályázatokat, az értékes di-

Népművészeti pályázat

A Lányok, Asszonyok című magyar nyelvű szovjet lap kézimunka-pályázatát hirdette „Az otthon művésze” címmel. A pályázatra beküldhető minden olyan varrás, hímzés és egyéb kézimunka, amely a magyar, vagy más népek, nemzetiségek hagyományait mutatja be, illetve népművészeti díszítő elemeit alkalmazza.

A pályamunkák beküldésének határideje: 1978. március 20. A cím: Lapkiadó Vállalat vetélkedő csoportja (1073. Budapest, Lenin krt. 9-11.). A pályaművekhez csatolni kell a Lányok, Asszonyok 1978. januári, februári és márciusi számának pályázati szelvényét.

A pályázók legszebb műveit Budapesti országos kiállításon mutatják be. Minden résztvevő csak egy alkotással pályázhat.

jakat novemberben sorsolják és adják át.

A Somogyi-könyvtár sokféle képpel segíti mindazokat, akik „beneveznek”. Az irodalomjegyzékben szereplő könyvek többségét (van néhány, amelyik csak a következő hetekben jelenik meg) megtalálják, és persze kölcsönözhetik az érdeklődők a könyvtárban. A módszertani és olvasószolgálati osztály munkatársai készséggel adnak útmutatást a pályázóknak.

Márciusban, az Ifjúsági Könyvtárban klubot szerveznek. Itt rendszeresen tartanak ismertetőket a művekről, történelmi, társadalmi háttérükről, a szerzőkről, illetve a könyvtár munkatársai segítenek a pályázattal kapcsolatos problémák megoldásában. Akik műelemzéssel pályáznak, azoknak sokat segít a Somogyi-könyvtár ismert sorozatában megjelenő bibliográfia. A Kell a jó könyv pályázat résztvevői természetesen nemcsak a központban, hanem a Somogyi valamennyi fiókökönyvtárban is számíthatnak a szakemberek segítségére.

Rádiós jubileum

Huszonöt évvel ezelőtt, 1953. január 8-án sugározta első műsorát a Magyar Rádió győri stúdiója. Az első években a győri rádió egyórás napi műsorát Budapesten és az ország távolabbi

vidékein is lehetett hallani, miután lényegesen kisebb teljesítményű adók működtek akkor a közeli hullámhosszakon. Az adási idő közben napi másfél órára bővült.

men- vagy értékszemléletű tervezés, tervmutatókon vagy gazdasági eszközökön alapuló szabályozás, munkatermelékenységben vagy nyereségben való érdekeltetés, verseny kikapcsolása vagy lehetővé tétele valószínűleg meg gazdálkodásunk alapvető szfériáiban. Ha pedig azokat a kritériumokat sikerül is megkonstruálni, maguktól azok nem érvényesülnek.

A szocialista tulajdon konkrét létformáit tekintve a fejlesztési lehetőségei természetesen különbözőek. A gazdálkodásban való részvételnek (demokráciának), a termelés és a jövedelem kapcsolata megteremtésének, a különböző érdekeknek a közérdek elsőbbségén alapuló összehangolási lehetőségei eltérőek az állami, a szövetkezeti és a még megtalálható magánszektorban. A fejlesztés irányait külön-külön és összességükben is az MSZMP XI. kongresszusának dokumentumai, mindenképp a határozatok és a programnyilatkozatok tartalmazzák.

Az állami tulajdon, mely súlyánál és fejlettségénél fogva meghatározó szerepet tölt be a szocialista tulajdonviszonyok rendszerében, maga is tökéletesítésre szorul. Az állami tulajdon tökéletesítése alapvetően azon múlik, hogyan erősödik önszempnő jellege, az állam hogyan fejezi ki tudatosán a önszempnő érdekeket, hogyan válnak a dolgozók az elszámítás minden mozzanatában tényleges tulajdonosokká, hogyan kerül jobban összhangba a vállalat és önszempnő érdeke. Ez utóbbi mozzanat szempontjából az új vállalati törvény abban jelent továbblépést, hogy pontosabban, egyértelműbben határozza meg a központi állami szervek, illetve a vállalatok jogait és kötelezségeit.

A szövetkezeti tulajdon sem kevésbé szocialista, mint az állami, de a társadalmisítottság alacsonyabb fokát jelenti. A szövetkezeti szektorban

az egyes vállalatok jövedelmesség, a felhasználás jelentkező különbsége, az elszámítás egyenlőtlenségei a gazdaságok és tagjaik között szükségesszerűbbek és a kiegyenlítés bonyolultabb. A különbségek megítélésénél figyelembe kell venni, hogy a szövetkezeti tulajdon sem kizárólagosan csoporttulajdon, az önszempnő elszámítás sok eleme megtalálható benne (például az állami támogatás különböző formái). A tévesek azért sem tisztá csoporttulajdoni viszonyok hordozói, mert gazdálkodásukban egyre nő a nem szövetkezeti tagok aránya és szerepe. A mezőgazdasági termelői közök növekedésével a szövetkezeti tulajdon is fejlődik, tökéletesedik. Ennek a fejlődésnek alapvető útja most a vállalatok gazdálkodás erősödése. A föld társadalmi tulajdonának fokozatos megteremtése, annak az elvnek az alapján, hogy a föld nemzeti kincs, függetlenül a tulajdon formájától, szintén alapvető, s aktuális kérdés. Végül utalnunk kell arra a termelőszövetkezetek közötti, valamint a tévesek és állami vállalatok közötti integrációs folyamatokra, melyek a társult tulajdon erősödését jelentik.

Szocialista fejlődésünk jelenlegi szakaszában „Változatlanul szükség van — elsősorban a szolgáltatás területén — a főként saját munkán és a családtagok tevékenységén alapuló kisárutermelekre” — olvashatjuk az MSZMP XI. kongresszusának határozatában. Ennek a szektornak a perspektívája attól függ, hogy az állami és szövetkezeti gazdaságok milyen új formákat hoznak létre, melyek versenyképtelenné teszik a magángazdálkodást.

A szocializmus a személyi tulajdon bővülő körét biztosítja. A személyi tulajdon a fogyasztási cikkek terjed, és saját munkán alapul. A termelési tényezők közül csak a munkaerő monopóliumát ismeri el a személyi tulajdon. A jó-

vedelmek színvonalának növekedésével azonban a vagyonfelhalmozódás különbségei nagyobbak, mint a jövedelmek különbségei. Ezzel magyarázható, hogy az utóbbi évtizedben különösen erős volt a személyi tulajdon gyarapodása, a házak, telkek, üdülők, autók, lakásépítések felhalmozása. Ez a gyarapodás akkor, amikor még tere van a magángazdálkodásnak, s még nem alakult ki az új társadalom életmódja, fogyasztási modellje, ennek a tulajdonnak kettős rendeltetést kölcsönöz. Egyrészt valóban a család, az egyén szükségleteinek közvetlen kielégítésére szolgál, másrészt azonban áruterhelő jövedelemszerzés alapjává is válhat. Ezzel függ össze a kisegítő és háztáji gazdaságok szerepe is. A megoldás perspektívakusan itt is a társadalmi termelés, a szocialista gazdálkodás erősödése, melynek során versenyképtelenné válnak a gazdálkodásnak ez a formája is. A személyi tulajdonon belül megkülönböztethető jelentősége van a föld, a telekhegy, a házak tulajdonának. A föld- és telekforgalom, a házak adás-vétele persze szükséges, de meg kell szüntetni, vagy legalábbis korlátozni kell a spekulációs vagyonforgalmat, mely az utóbbi időben felerősödött.

Az elmondottakból következtethető, hogy a szocialista tulajdon (elsajátítás) nemcsak minőségi különbségeket, hanem mennyiségi egyenlőtlenségeket is tartalmaz. Ez a mennyiségi egyenlőtlenség egyfelől egyes ágak, ágazatok, vállalatok, dolgozók jövedelmek különbségeiben, másfelől ezen egyenlőtlenségek megváltoztatásához szükséges eszközök és objektív lehetőségek különbségeiben vannak. E tekintetben a szocialista tulajdon fejlődése abban juthat kifejezésre, hogy e különbségek egyre inkább a végzett munka különbségeire vezethetők vissza.

DR. IMRE OTTÓ

Öregedő mesterdalnokok?

Többfelé hallani, vénül az opera, vagy hogy egészen pontos legyek, a természetes öregedés jelei tapasztalhatóak a szegedi társulatban. Most, hogy nyomtatásban, egy sajtóinterjúban is olvasom — mely szerint a nyugállományba vonult jeles basszista korosztálya lenne az itteni törzsgárda — kétségek szállnak meg, honnan e meglehetősen információ. Valószínűleg a csekély, ön-magában hát szót sem érdemelve. Mégsem hunyhadtunk szemtel föltette, mert

— a cáfolatlan hiedelmek, idővel, racionális tényként raknak fészket a köztudatban, — olyan következtetésekre hajlandósanak, melyek torz képet festenek a szegedi opera jelen körülményeiről, gondjairól.

Egy basszista elment nyugdíjba, jöllehet, hangi adottságaival, immár vendégművészként, még hosszú ideig a társulat első vonalát erősíti, remélhetően. Nem kizárt, esetleg egy vagy két kollégája a közeljövőben hasonló elhatározásra jut. Mindazonáltal a szegedi operaegyüttes törzsgárdájának átlagéletkora 40 és 50 közé tehető, tehát arra a periódusra, amikor

énekesek a legjobb formájukat futják ki, képességeik beérnek, és csúcsteljesítményekben kamatoznak. (Más kérdés, ha a foglalkoztatásuk ezt nem igazolja megnyugtatóan.) Miért akkor e babona öregedőfélben lévő heroinokról és mesterdalnokokról? Valószínűleg, mert a stáb régóta együtt van. Gerincét jobbra Vaszy Viktor szerezte-nevelte hosszú időn át, s mostanra, hogy az egykori fiatal generáció beérett, adódik a látszat; régi ember, öreg ember. Csakhát, míg prózai színész ma már 40 fölött általában nem játszik Hamletet, operista az Otellót jóval későbbi évtárral is vidáman elfújja. Messzire ne menjünk, éppen Verdi remekének minapi tévéváltozatában — ahol a Jágót megszemélyesítő Melis György is bőven túljutott az ötödik ikksen — dalolta az a tenorista a címszerepet, kiről imigyen vallott az adaptáció dramaturgia (a rádióság előzetesében): „Szerencsések lehetünk, hogy Simándy József, túl a hatvanadik évén, alkotó erejének teljében van.”

Miért aggályoskodunk?

N. L.

Pályázati felhívás szakmunkástanulói honvédségi ösztöndíjra

A Honvédelmi Minisztérium pályázatot hirdet szakmunkástanulói honvédségi ösztöndíj elnyerésére. Ösztöndíjra pályázhatnak a szakmunkásképző intézetek azon fiátanulói, akik vállalják, hogy tanulmányaik befejezése után elvégzik a tiszthelyettesi iskolát, majd a néphadseregben hivatásos tiszthelyettesként szolgálatot teljesítenek.

A jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, büntetlen és feddhetetlen előélet, erkölcsi-politikai megbízhatóság, hivatásos katonai szolgálatra való egészségi alkalmasság, megfelelő tanulmányi eredmény, a szülő gondviselő — beleegyezése, az előírt szakmai képzés megszerzése.

A honvédségi ösztöndíj elbírálásánál előnyben részesülnek a nagycsaládok fizikai dolgozói, valamint a fegyveres erők és testületek hivatásos állományú tagjainak és polgári alkalmazottainak gyermekei.

Az ösztöndíjra pályázók jelentkező lapot a szakmunkástanulói igazgatótól, vagy közvetlenül a megyei hadkiegészítési és területvédelmi (Budapestben a fővárosi hadkiegészítési) parancsnokságtól kaphatnak.

A jelentkezési laphoz saját kezűleg írt részletes önéletrajzot, erkölcsi bizonyítványt, tanulmányi eredményt bizonyító okmányt (másolatot) kell mellékelni.

Jelentkezni lehet a gépszerelő vagy mezőgazdasági gépszerelő, a szerszámkészítő, a villanyszerelő, a mechanikai műszerész a távközlési hálózatszerelő és a gépi forgácsoló képzési szakokról.

Az ösztöndíj-szerződés megkötése előtt a pályázók kijelölt pedagógiai rendelőintézetekben általános egészségi vizsgálaton vesznek részt, a honvédségi ösztöndíjasok — tiszthelyettesi iskolai hallgatói állományba vételükig — a külön rendelkezésben megállapított (havonta 250-500 forint) összegű társadalmi ösztöndíjban, továbbá a szakmai kategóriától, évfolyamtól, valamint az általános tanulmányi eredménytől függően a szakmunkásvizsga letételéig tanulmányi ösztöndíjban és ösztöndíj-kiegészítésben részesülnek.

A szakmunkásképző intézetek honvédségi ösztöndíjas tanulói a szakmunkás-képzés megszerzése után a tiszthelyettesi iskolák hallgatói állományába kerülnek, majd a néphadsereg valamelyik tiszthelyettesképző intézményében folytatják tanulmányaikat. A tiszthelyettesképzés időtartama egy év.

A tiszthelyettesi hallgatók a részükre megállapított külön jutásokra jogosultak. Végzettségük után hivatásos tiszthelyettesi állományba kerülnek, és a néphadsereg csapatainak képzett-ségüknek, képességeiknek megfelelő beosztást kapnak.

A szakmunkásképző intézetek első és második évfolyamának tanulói az oktatási év időtartama alatt, a harmadik évfolyamos tanulók pedig minden év január 31-ig pályázhatnak.

A szerződés-kötés tartalmáról és módjáról a jelentkezőknek a megyei hadkiegészítési és területvédelmi (Budapestben a fővárosi hadkiegészítési) parancsnokság ad részletes felvilágosítást. (MTI)